

Forbered Grønlands børn på den virkelige verden

Af Aviaja Lyberth Hauptmann,

15. november 2012 kl. 09:16

Fra ing.dk

Grønlandsbloggen

Det store ansvar for Grønlands fremtid hviler på meget få skuldre. Er Grønlands fremtidige generationer klar til at bære det ansvar?

At skabe en fornuftig uddannelsesmæssig baggrund for børn og unge er en af samfundets vigtigste roller. Men Grønland har igennem tiden ikke givet de bedste omstændigheder for at klække ansvarfulde, velforberejede og veluddannede grønlandere.

Skolesystemet i Grønland er i dag, på baggrund af en stærkt forældet præmis, meget lig det danske. Men grønlandere er ikke danskere, og det skaber problemer, at Grønlands børn og unge skal passes ind i et dansk skolesystem. Der er store kulturelle forskelle mellem Grønland og Danmark, og det mærkes tydeligt i uddannelsessystemet.

Man må huske, at dannelse og uddannelse er kulturelt betinget. Hvis børn og unge i Grønland skal være dannede, så skal de være det i overensstemmelse med deres egen kultur og traditioner.

Der er dog nogle grundprincipper, vi alle må starte med, og der har grønlandsk børneopdragelse lidt at lære. Faste grænser og begrænsninger på indtaget af sukker ville være en god start. I Grønland betyder børnene alt. Det er måske overraskende for dem, der har hørt om sultende børn og alkoholiserede forældre, men der findes ikke en stærkere fællesnævner for det grønlandske folk end deres altomfattende kærlighed til deres børn. Desværre kommer kærlighed sjældent i følge med en stor mængde fornuft, og forældre, bedsteforældre, onkler og tanker forkæler børnene i sådan en grad, at det i nogle tilfælde går ud over børnenes opførelse og sundhed.

Det giver en gang imellem nogle umulige unger, hvilket mærkes tydeligt i skolesystemet. Og for de børn, der kan sidde stille og gerne vil være i skole, så er det ikke et optimalt miljø at lære i, når klassekammeraterne er umulige, slås og chikanerer hinanden i hvert frikvarter.

Men der er heldigvis en begyndende forandring i samfundet. Siden 2003 har man i Grønland haft en ny form for Folkeskole. Den Gode Skole, eller på grønlandsk Atuarfitsialak, har spredt sig til forskellige daginstitutioner og er bl.a. grundtanken i Nuuks helt nye folkeskole Atuarfik Hans Lyngé. Atuarfitsialak bygger på et læringssyn, hvor den enkelte elev er i centrum, og hvor selvværd og forståelse for egen kultur er centrale elementer i undervisningen. Forståelse for eget og andres ansvar for at fastholde og videreudvikle vores demokratiske samfund nævnes også som vigtige kompetencer, der

arbejdes på i Atuarfitsialak. Tankerne bag Atuarfitsialak er baseret på en række standarder, der er udviklet af Center for Research on Education, Diversity & Excellence ved Berkeley i Californien. Formålet bag CREDE er at forbedre uddannelsesmuligheder for børn og unge, der af sprogmæssige, kulturelle, geografiske eller andre årsager er forhindret i at nå deres fulde potentiale. CREDE-standarder er tidligere blevet benyttet af små, lokale befolkninger og grupper, men Grønland er hidtil den største implementering af CREDEs standarder. På mange måder lyder CREDEs standarder da også som skræddersyet til det grønlandske samfund. Selvværd, forståelse for egen kultur og ansvarsfølelse for samfundets fremtid er i hvert fald et godt udgangspunkt for en lys fremtid for Grønland.

Men for at forandringen er bæredygtig, kræver det, at samfundet er villige til at stole på de unge. Som det er i dag, svarer 3 års gymnasium i Grønland til en blanding mellem en to-årig HF og en tre-årig gymnasial uddannelse i Danmark. Det er hverken særlig godt forberedende for de unge, der vil læse videre i Danmark og udlandet, men det osrer også langt væk af, at man ikke tør lade de unge blive udfordret. I stedet for at sige nej til is før aftensmaden, så vælger samfundet at springe over hvor gærdet er lavest, og gør de unge en bjørnetjeneste ved ikke at forberede dem på virkeligheden, som den er udenfor hjemmet. Alt for mange grønlandske unge falder fra uddannelserne efter gymnasiet. Det er et emne, der i sig selv er nok til flere blogindlæg, men manglende forberedelse fra de gymnasiale uddannelser er uden tvivl en medvirkende årsag.

Man kan håbe, at den begyndende forandring i skolesystemet på sigt medvirker til, at hver generation vil være mere velfungerende end den forrige, og at vi bevæger os i en retning, hvor selv drømme om selvstændighed er bæredygtige. En retning hvor fortidens mørke skygger lades ligge, og man bygger samfundet på visioner og fornuft i stedet for vrede og forældede opfattelser af en selv og ens nationalitet.

Samtidig skal samfundet arbejde for at fremtidens jobmuligheder med relation til Grønland, befinder sig i Grønland. Brain-drain er en af de ting, der truer fremtidens Grønland i aller højeste grad.

Det er ikke fordi, der er arbejdsløshed blandt akademikere i Grønland, tværtimod. Men vi kan ikke alle sammen arbejde for Selvstyret, og visionen bør være at skabe jobs til fremtidens endnu bedre unge. Hvor skal udviklingen ellers komme fra?

Det er samfundets ansvar at danne en sammenhæng mellem de kompetencer man skaber, og den fremtid man bygger. Derfor er uddannelse så vigtigt, især når fremtiden bygges på et så nyt og skrøbeligt grundlag, som det gøres i Grønland.

Det er et tungt ansvar Grønlands kommende generationer skal bære, så det bedste man kan gøre er at sørge for, at de har de bedst mulige omstændigheder og chancer for at kunne leve op til ansvaret. Grønland skal finde frem til sin egen form indenfor uddannelse, egne dannelsesprincipper og egne måder at forme fremtidens generationer på. En måde der passer til den helt særlige situation, som Grønland er i, og til den gruppe af mennesker i verden, der kalder sig selv for grønlændere. En udvikling der heldigvis allerede er sat i gang.

Det er ikke nemt, men endnu mere, så er det spændende. Hvor mange nationer kan få lov til at vurdere og forme deres egen fremtid i sådan en grad som Grønland? Og tiden er til det nu. Det er nu, der skal tænkes stort, når det kommer til uddannelse af Grønlands fremtid.